

Argentínsky agent 001

Z MAĎARSKA ZA OCEÁN

V ýznamná rodina maďarských dejín, z ktorej pochádzal aj niekdajší predseda vlády Béla Wenckheim, pôvodne sídlila v dnešnej obci Szabadkígyós. Nádherný kaštieľ postavili podľa projektu a hravej fantázie Miklósa Ybla. Má štyri vchody, dvanásť veľkých dverí, 52 menších dverí a 365 okien. Kaštieľ slúžil ako internátna škola. V súčasnosti ho možno navštíviť, potrebuje však rekonštrukciu. V parku sa už koncom 19. storočia svietilo bioplynom.

Dnes sú takmer neupravované kríky a stromy v tmavom šere.

Wenckheimovci vlastnili viac ako tucet nádherných kaštieľov, predovšetkým na území dnešnej Békešskej župy. Okrem toho dali postaviť aj palác, v ktorom je v súčasnosti umiestnená knižnica Szabó Ervin Könyvtár.

Držiteľ svetového rekordu

Györgyov otec gróf László Wenckheim bol – ako všetci členovia rodiny – vášnivý po-

Čestné registračné číslo, ktoré predstavuje aj určitú hodnotu, prideliť v Argentíne v roku 1974 agentúre Wenckheim Safaris organizujúcej poľovačky. V roku 1960 ju založil maďarský gróf György Wenckheim.

Kaštieľ Wenckheimovcov v obci Szabadkígyós

Gróf György Wenckheim pri strelbe v argentinском Pigeon Clube

ľovník. Na svojom statku sa mohol každoročne popýšiť siedmimi tisíckami kusov bažantov. Tento vynikajúci výsledok dosiahol vďaka ochrane vtákov a regulácii škodlivej zveri.

Je samozrejmé, že aj György, ktorého široko-dáľeoko poznali zároveň ako vynikajúceho športového strelca, poľoval. Pravidelne súťažil a obľuboval najmä lov na holuby. Raz prišiel na statok jeho otca do Tarhosu slávny Pulitzerov potomok z Ameriky. Veľmi rád poľoval, preto pozval Györgya na bažanty. Podal mu päťsto nábojov s tým, že mu zaplatí za všetky ulovené vtáky. Mladého chlapca odhadol maximálne na dvadsať kusov, na konci bol však nútený zaigratulovať mu a rozlúčiť sa so značnou sumou za 490 ulovených bažantov.

Streleckému športu György vďačí aj za to, že ho nečakalo iba relatívne jednotvárne povolanie advokáta. Osud mu nadelil oveľa rozmanitejší a dobrodružnejší život, ktorý prijal celým srdcom aj dušou. Stalo sa totiž, že po dlhom a monotónnom štúdiu prišiel György do Budapešti, aby zložil poslednú advokátsku skúšku. Do školy sa však napokon nedostal. Cestoval so svojim najlepším kamarátom Zsigmondom Széchenyim a obaja vzrušene preberali majstrovstvá v strelbe na holuby, ktoré sa konali v ten deň. Rýchlo sa zhodli na tom, že ešte pred skúškou si odskočia do Siófoku trochu sa porozhliadnuť. Samozrejme, keď tam už boli, György sa prihlásil na súťaž. Zviažil

Gróf György Wenckheim v 60. rokoch minulého storočia

v novom svetovom rekorde, skúška v Budapešti však odplávala...

Pred sebou mal to najťažšie: oznámiť dobrú, ale najmä tú zlú správu prísnemu otcovi, ktorý ako právnik očakával, že syn štúdiom na univerzite úspešne ukončí. Neľahkú situáciu sa podujal vyriešiť Zsigmond: rodičom zavolať a povedal im, že György dosiahol obrovský úspech. Otec sa, pochopiteľne, veľmi tešil, no po niekoľkých minútach, keď vyšlo najavo, že sa zrodil nový svetový rekord, začal tušiť, že za tento úspech bolo treba zaplatiť... Veľmi sa rozčúlil, keď sa dopočul, že syn nebol na skúške. Zsigmond ho však upokojoval tým, že v krajine je oveľa viac anonymných advokátov ako známych športovcov, hlavne takých, ktorí sa môžu pochváliť svetovým rekordom!

Zmeškanú skúšku György už nikdy neabsolvoval. Blížil sa front a rodina bola nútená emigrovať. Prijal ich rakúsky príbuzný. Do kaštieľa, v ktorom žil, Rusi nevstúpili, lebo na ňom viala americká zástava. Jeden člen rodiny sa totiž oženil s Američankou. Po štyroch rokoch sa rodina presťahovala do Nemecka, odkiaľ v roku 1949 odišla loďou do USA. Keďže Amerika práve uzatvorila hranice pred emigrantmi, zmenili smer a vydali sa na Kubu. Batistov režim im však nedovolil usadiť sa, a tak sa rozhodli skúsiť šťastie v Argentíne. Do Buenos Aires prišli v roku 1949, hlava rodiny mala vo vrecku iba 45 dolárov. Otec Györgya vždy nabádal, aby si osvojil nejaké remeslo. Hovoril: „Byť gróf nie je remeslo!“ Bol vyučený sústružník, a tak začal pracovať v továrni. Onedlho sa stal členom streleckého klubu, rad za radom víťazil v súťažiach, s ktorými sa spájali finančné výhry. Pušku, náboje a peniaze na prihlásenie mu poskytli jeho noví priatelia. Všetko im, samozrejme s primeranými úrokmi, vrátil. Na súťažiach v strelbe na holuby sa uzatvárali aj veľké stávky, vďaka čomu sa mu za niekoľko rokov podarilo našetriť dostatok peňazí na nový život.

Z hlavného mesta sa presťahovali do 1700 km vzdialeného Bariloche ležiaceho pod Andami. Nádherná panoráma hôr, obrovského jazera a rieky Rio Negro ho natoľko očarila, že sa tu rozhodol usadiť natrvalo. Otvoril si penzión a o niekoľko rokov aj hotel, z ktorého však po jednom zemetrasení zostali iba ruiny. Znovu sa postavil na nohy a rozhodol sa venovať iba tomu, čomu rozumie a čo má rád! Založil firmu Wenckheim Safaris a spolu so synom Tommym začal organizovať lovecké a rybárske pobyty. Jeho druhý syn László sa na nich zúčastňoval až neskôr.

Samozrejme, György neorganizoval poľovačky len pre iných, sám aktívne poľoval na juhoamerickom kontinente. Ulovil viacero kusov každého druhu divej zveri. V Paraguaji sa mu podarilo ukoristiť aj jedného jaguára. Bol členom niekoľkých

Medzi členmi argentinского Pigeon Clubu

medzinárodných poľovníckych združení, napríklad Medzinárodnej organizácie profesionálnych poľovníkov (IPHA), Medzinárodného združenia pre ochranu divej zveri (GCI) a SCI.

V roku 1971 ho ako experta z Južnej Ameriky pozvali domov na svetovú poľovnícku výstavu, on však požiadal o písomnú záruku, že po podujatí bude môcť krajinu opustiť. Nedostal ju, a tak neprišiel...

Syn László, viacnásobný majster v šerme

László mal 18 rokov, keď sa rodina presťahovala na vidiek. On zostal v hlavnom meste, kde študoval, športoval a pracoval ako učiteľ športovej výchovy. Peniaze mu ledva stačili na živobytie, preto sa neustále učil, aby neskôr dosiahol viac. Súťažne zápasil a plával, najvýznamnejšie výsledky však zaznamenal v šerme: vyhral viacero väčších pretekov, dvakrát bol argentínskym a raz juhoamerickým šampiónom v individuálnom šerme, no aj v súťaži družstiev získal viackrát zlatú medailu. Nominovali ho aj na mníchovskú olympiádu. Pre nedostatok financií však nemohol vycestovať, čo dodnes považuje za najväčšie sklamanie vo svojom živote.

Počas školských prázdnin pravidelne pomáhal v rodinnom podniku. Na rybárskych výletoch sprevádzal predovšetkým Američanov. Otec ho neustále nabádal, aby odišiel z hlavného mesta a začal pracovať v ich malej firme. Raz vzal štyroch amerických rybárov k jazeru vzdialenému 400 km. Jeho provízia predstavovala trojnásobok mesačného platu učiteľa. Preto sa rozhodol vrátiť domov a pôsobiť už len v rodinnej firme.

Outfitter 001

Spoločnosť založili v roku 1960. Zameriavala sa predovšetkým na organizovanie poľovačiek pre cudzincov. V tom čase už každý člen rodiny ovládal najmenej tri jazyky a všetci vynikali ako skvelí poľovníci a športovci. Vytvorili spoľahlivé podnikateľské zázemie, a tak mohli svojim partnerom ponúkať dokonalé služby v každej oblasti. V roku 1965 ich americký hosť zastrelil obrovského jeleňa, ktorého parohy sa v tom roku stali najväčšou a najkrajšou trofejou krajiny. Názov firmy sa začal objavovať v tlači, preto ich postupne vyhľadávalo čoraz viac ľudí. K významným hosťom, ktorí sa k nim pravidelne vracali, patrili napríklad C. J. McElroy, zakladateľ SCI, knieža Herzog Albrecht v. Bayern a spisovateľ Wilbur Smith, autor mnohých bestsellerov. V roku 1974 boli v Argentíne preregistrované spoločnosti zaoberajúce sa lovom a firma Wenckheim Safaris získala certifi-

Gróf György Wenckheim (v strede)

László Wenckheim s úlovkom – 8-kilogramovým lososom

Certifikát Wenckheim Safaris

kát 001, ktorý potvrdzoval, že je to profesionálna poľovnícka agentúra ponúkajúca lovy na veľkú a malú zver. Európskych lovcov sprevádza László, kým Američanov má na starosti jeho brat Tommy. Pripravujú obrovské poľovačky na divé husi, divé kačice a hrdličky. Čo sa týka veľkej zveri, hostí sa snažia presvedčiť, aby lovlili divé druhy dovezené z Európy a Indie, keďže pôvodné argentínske druhy sú väčšinou chránené. Počas jedného dvojdňového lovu na hrdličky ulovili štyria poľovníci 12 000 vtá-

kov, čím prispeli k zníženiu poľnohospodárskych škôd. Spomedzi veľkých druhov odporúčajú návštevníkom predovšetkým pumu, pekari, indickú antilopu a jeleňa axisa. Podľa Lászlóa najlepšie a najúspornejšie strieľajú Nemci a Maďari. Vedia presne zacieliť. Uponáhľaní podnikatelia nemajú čas na to, aby pre jednu peknú jeleniu trofej niekoľko dní kempovali v horách. Na zver radšej poľujú na takzvaných estanciách, farmách s rozlohou 5000 až 10 000 hektárov. Prichádzajú však aj takí, ktorí sa radi vracajú k prírode

László Wenckheim (tretí zľava) začiatkom 90. rokov

**László
Wenckheim
s uloveným
diviakom...**

a lovia býky v pravých poľovníckych podmienkach. Na diviaky strieľajú najmä z vysokých posedov. Pumu sledujú na koňoch, honia ju pomocou psov, ale stáva sa, že mačkovitú šelmu, ktorú priláka pripravené mäso, ulovia z posedu.

Poľovníkom odporúčajú pri-niesť si vlastnú zbraň, ale pušky si môžu aj požičať. Výnimkou sú iba lovci hrdličiek, ktorí smú používať len svoje zbrane. Tie firemné by totiž po tisíckach vystrelených nábojov dlho nevydržali.

Majitelia agentúry však musia byť opatrní. Už viackrát sa stalo, že zamestnanci konkurenčných podnikov sa u nich prihlásili na poľovačku, odpozorovali ich know-

-how a neskôr ho zúročili vo vlastnej firme alebo im jednoducho odlákali klientov. Vyskytli sa aj situácie, že záujemca si zistil všetky podmienky, povypytoval sa a potom agentúru vynechal a išiel priamo na estanciu.

Poľuje v Južnej Amerike

László doteraz poľoval iba v Južnej Amerike. Okrem jaguára ulovil jeden alebo viac kusov všetkých druhov zveri. Najviac však obľubuje lov na malú zver. Dennodenne sa sťahujúce krdle husí a kačíc musí vypátrať a nasledovať do sveta jazier, močiarov a trstinových porastov.

Psy sa používajú pri love jarabíc a sledovaní púm.

Na ostatných poľovačkách na malú zver ich nemôžu využiť, pretože by nestihali pozbierať také množstvo husí a kačíc. Raz sa stalo, že istý návštevník vzal na lov husí svojho labradora. Pes sa však zľakol množstva padajúcich divých husí a ukryl sa v trstine, v ktorej ho horko-ľážko našli až večer. Psy používajú gaučovia, pastieri na pam-pách: argentínske dogy diviaka zastavia a zadržia. Odvážny lovec zoskočí z koňa a diviaka bodne. Samozrejme, nie vždy to prebieha jednoducho. Občas sa stane, že diviak sa vytrhne zo zovretia a napadne človeka či roztrhá jedného-dvoch psov.

László vlastní viacero zbraní. Na veľkú zver používa najmä pušku typu Remington .308, z nábojov obľubuje predovšetkým značku Beretta. V Maďarsku ani inde v Európe nezvykol poľovať. Domov prichádza najčastejšie v lete, keď má veľa práce. Vlastní už aj peknú srnčiu trofej. Vzácnnejšie kačice, husi a iné vtáky vlastnoručne preparuje. Popri poľovačke má ďalšie hobby, ktoré súvisí s prírodou: rybačku. Najväčší pstruh, akého ulovil, vážil 11,50 kg. So svojou manželkou grófkou Helenou Csákyovou, ktorá mu pomáha s obchodnou korešpondenciou a organizovaním, žijú v La Pampe, ale každý rok strávia niekoľko mesiacov aj v obci Szabadkígyós.

**Text: Sándor Juhász, fotografie: Sándor Juhász
a archív Nimród Safari
Prebrané z časopisu Nimród Safari 1/2013**

**Bohatý
úlovok**

...a s pumou